

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

ПРВ КВАРТАЛ, 2021 ГОДИНА

април 2021 година

Содржина

1. Резиме на резултатите	2
2. Кредити на претпријатијата	2
2.1 Услови за кредитирање	2
2.2 Побарувачка на кредити.....	6
3. Кредити на домаќинствата	9
3.1 Услови за кредитирање	9
3.2 Побарувачка на кредити.....	13
4. Резултати од поединечните прашања	17
4.1 Кредити на претпријатијата	17
4.2 Кредити на домаќинствата	23

1. Резиме на резултатите¹

Кредити на претпријатијата

- Кредитна политика: натамошно нето-заострување на вкупните кредитни услови, но посилно во однос на претходната анкета.
- Кредитна побарувачка: натамошно нето-намалување на побарувачката на вкупните корпоративни кредити, но посилно во споредба со претходната анкета.
- Очекувања за вториот квартал на 2021 година: мало нето-заострување на кредитните услови, при нето-зголемување на побарувачката на корпоративните кредити.

Кредити на домаќинствата

- Кредитна политика: натамошно нето-олеснување на вкупните кредитни услови, но посилно во однос на претходната анкета.
- Кредитна побарувачка: нето-зголемување на побарувачката на вкупните кредити на домаќинствата, наспроти нето-намалувањето во претходната анкета.
- Очекувања за вториот квартал на 2021 година: натамошно нето-олеснување на кредитните услови, при нето-зголемување на побарувачката на кредити на домаќинствата.

2. Кредити на претпријатијата

2.1 Услови за кредитирање

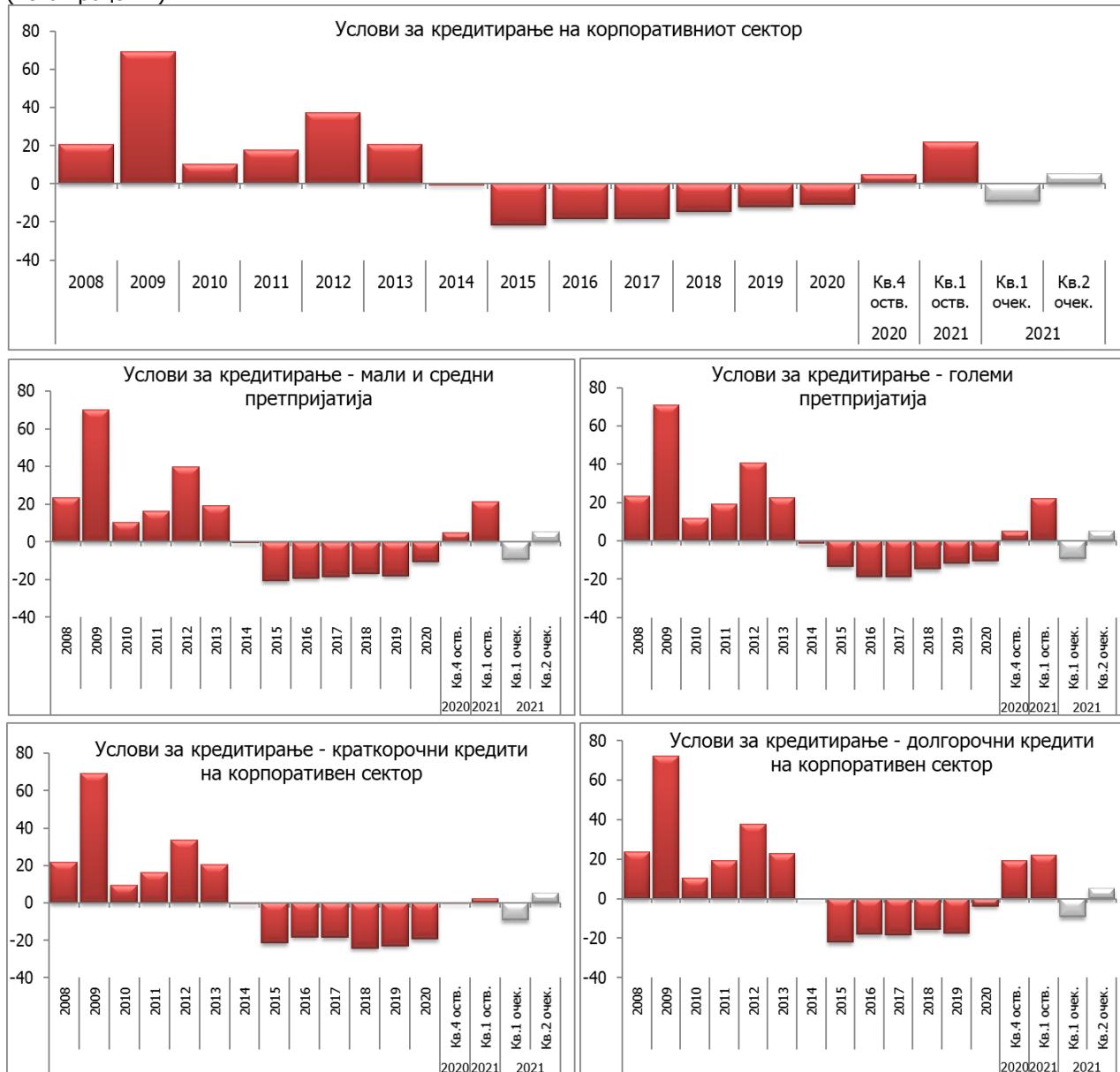
Во првиот квартал на 2021 година, одговорите на банките укажуваат на натамошно нето-заострување на условите за одобрување корпоративни кредити, но посилно во споредба со претходната анкета. Сепак, и понатаму најголемиот процент од банките (околу 78%) укажуваат на непроменети кредитни услови. Нето-заострувањето на условите за кредитирање на претпријатијата во првиот квартал од годината не е во согласност со очекувањата на банките за умерено нето-олеснување дадени во претходната анкета за

---

¹ Со Анкетата се опфатени 13 банки и сите банки доставија одговори. Методологијата на Анкетата за кредитната активност е претставена во посебен прилог, којшто може да се најде на следнава врска: [Методологија на анкетата за кредитната активност](#)

истиот квартал. За вториот квартал од 2021 година, банките упатуваат на натамошно, мало нето-заострување на кредитните услови за одобрување корпоративни кредити.

Графикон 1
Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата (нето-процент*)

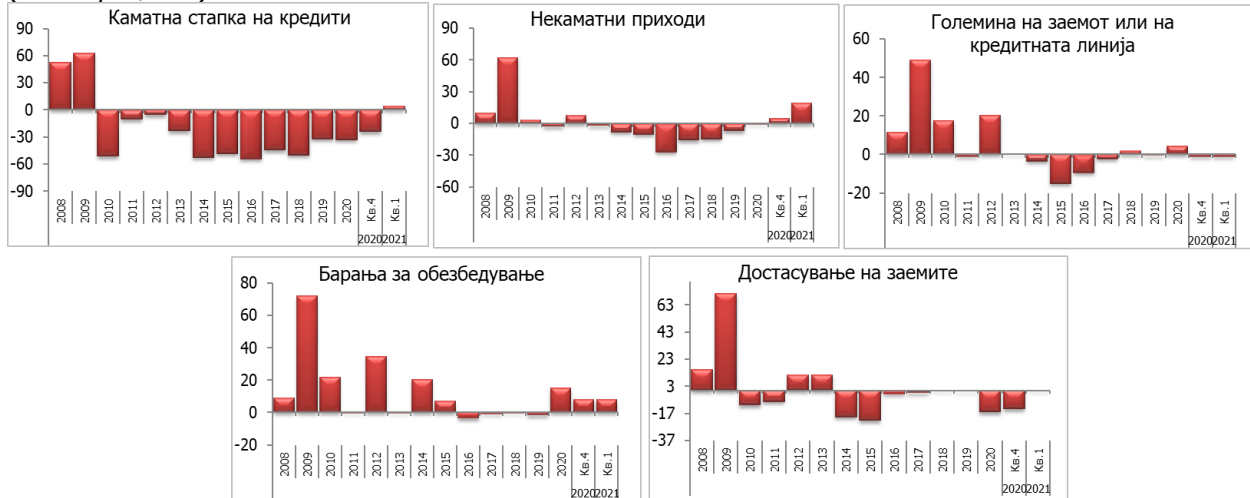

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор.

Анализирано од аспект на поединечните услови за кредитирање на претпријатијата, во првиот квартал на годината банките по подолг период (од 2013 година) укажаа на мало нето-заострување кај каматната стапка на кредитите. Кај барањата за обезбедување и некаматните приходи, банките и понатаму укажуваат на нето-заострување, но посилно кај вториот услов. Големината на заемот и достасувањата на заемите се оценети главно како непроменети кредитни услови од страна на банките.

Графикон 2

Промена на поединечните услови за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

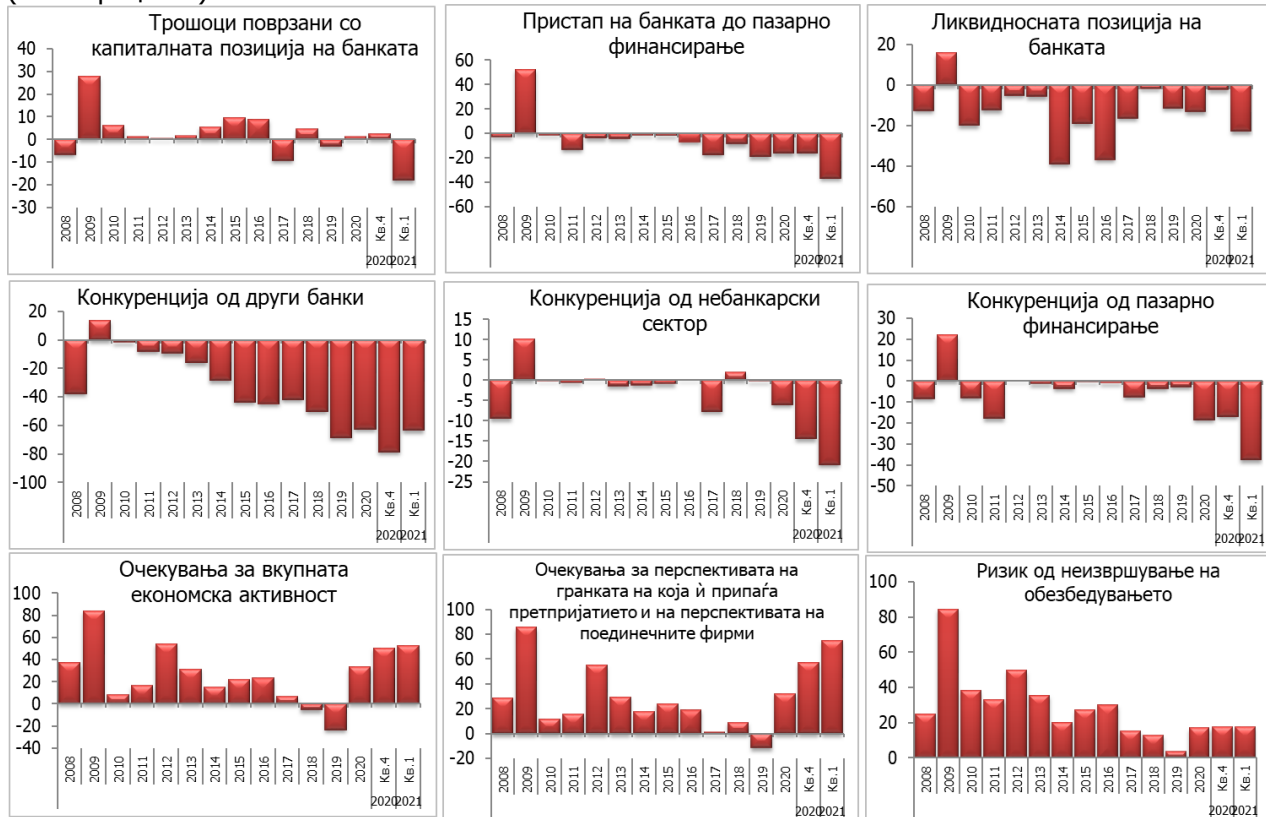

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на дестимулативно влијание на конкретниот услов при кредитирањето на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на стимулативно влијание на конкретниот услов при кредитирањето на корпоративниот сектор.

Во поглед на факторите коишто делуваат врз условите за одобрување корпоративни кредити, во рамките на групата „трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба“, сите фактори и понатаму придонесуваат кон нето-олеснување на кредитните услови, но посилно во однос на претходната анкета. Исто така, кај групата „притисоци од конкуренцијата“, сите фактори и натаму придонесуваат кон нето-олеснување на кредитните услови, но посилно кај факторите конкуренција од небанкарскиот сектор и конкуренција од пазарно финансирање. И во оваа анкета се забележува зголемување на согледувањето на ризикот кај банките, при што факторите од групата „согледување на ризикот“ и понатаму придонесуваат кон нето-заострување на кредитните услови, но посилно кај факторот „очекувања за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието“.

Графикон 3

Фактори коишто предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

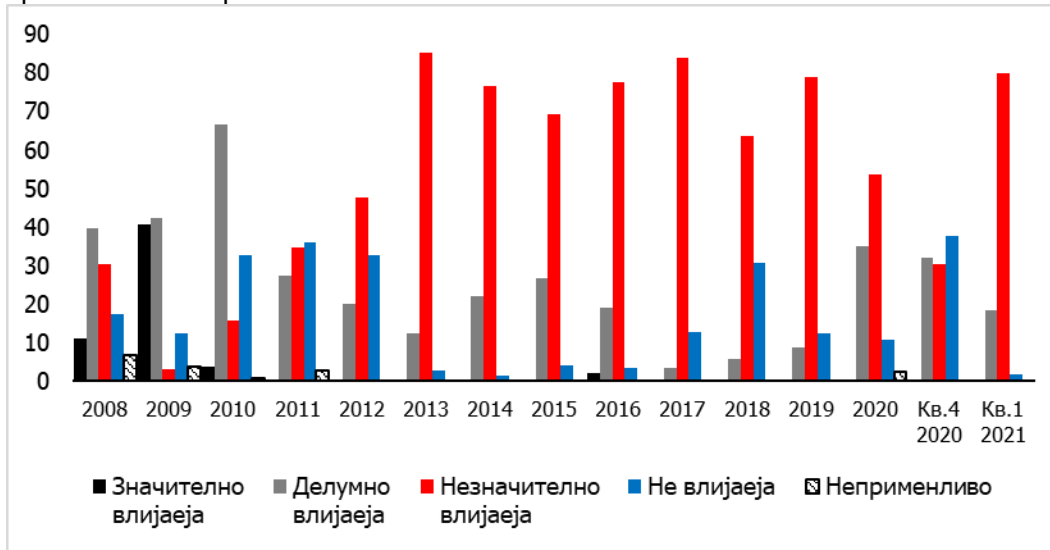

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање). Позитивниот нето-процент укажува на придонес на факторот за заострување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на придонес на факторот за олеснување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор.

Од аспект на влијанието на монетарната политика врз условите за кредитирање на корпоративниот сектор во првиот квартал од годината, во оваа анкета околу 80% од банките укажуваат дека промените на монетарната политика влијаеле незначително врз нивната каматна политика кај корпоративните кредити (30,3% во претходната анкета). Процентот на банките коишто укажуваат дека промените во монетарната политика не влијаеле врз нивната каматна политика се намали во однос на претходната анкета, од 37,6% на 1,6%. Околу 18% од банките укажуваат дека промените во монетарната политика делумно влијаат врз нивната каматна политика (32% од банките во претходната анкета).

Графикон 4

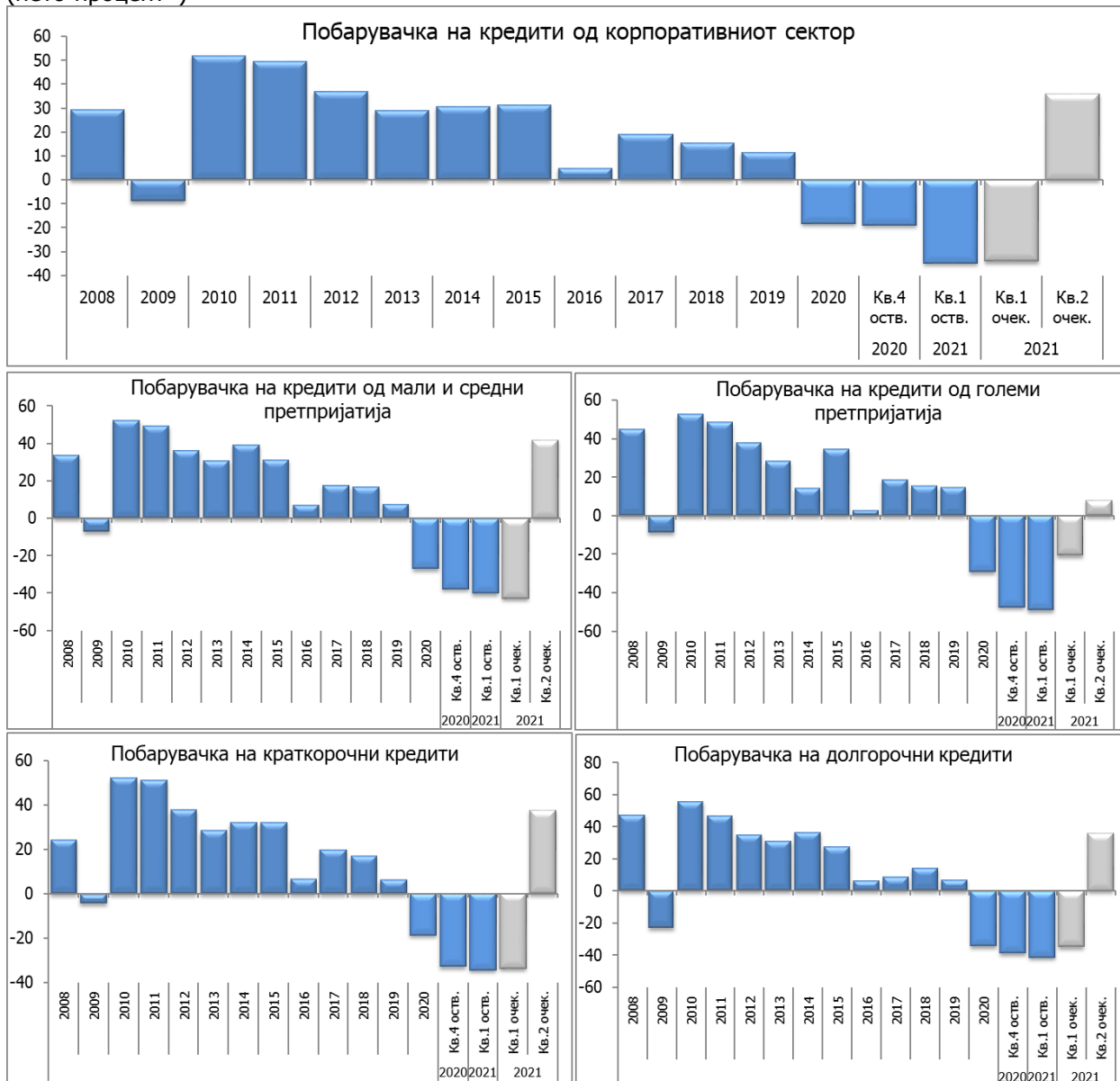
Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на корпоративниот сектор

2.2 Побарувачка на кредити

Во првиот квартал на 2021 година, банките укажуваат на натамошно нето-намалување на вкупната побарувачка на корпоративни кредити, но посилно во споредба со претходната анкета. Слично како и во претходната анкета, околу 36% од банките укажуваат на намалување на вкупната кредитна побарувачка. Истовремено, само 0,7% од банките укажуваат дека побарувачката за корпоративни кредити е делумно зголемена, наспроти 17% од банките во претходната анкета. Нето-намалувањето на побарувачката во првиот квартал е во рамките на очекувањата на банките дадени во претходната анкета. За второто тримесечје на 2021 година, банките очекуваат нето-зголемување на кредитната побарувачка од страна на претпријатијата.

Графикон 5
 Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
 (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката на кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката на кредити.

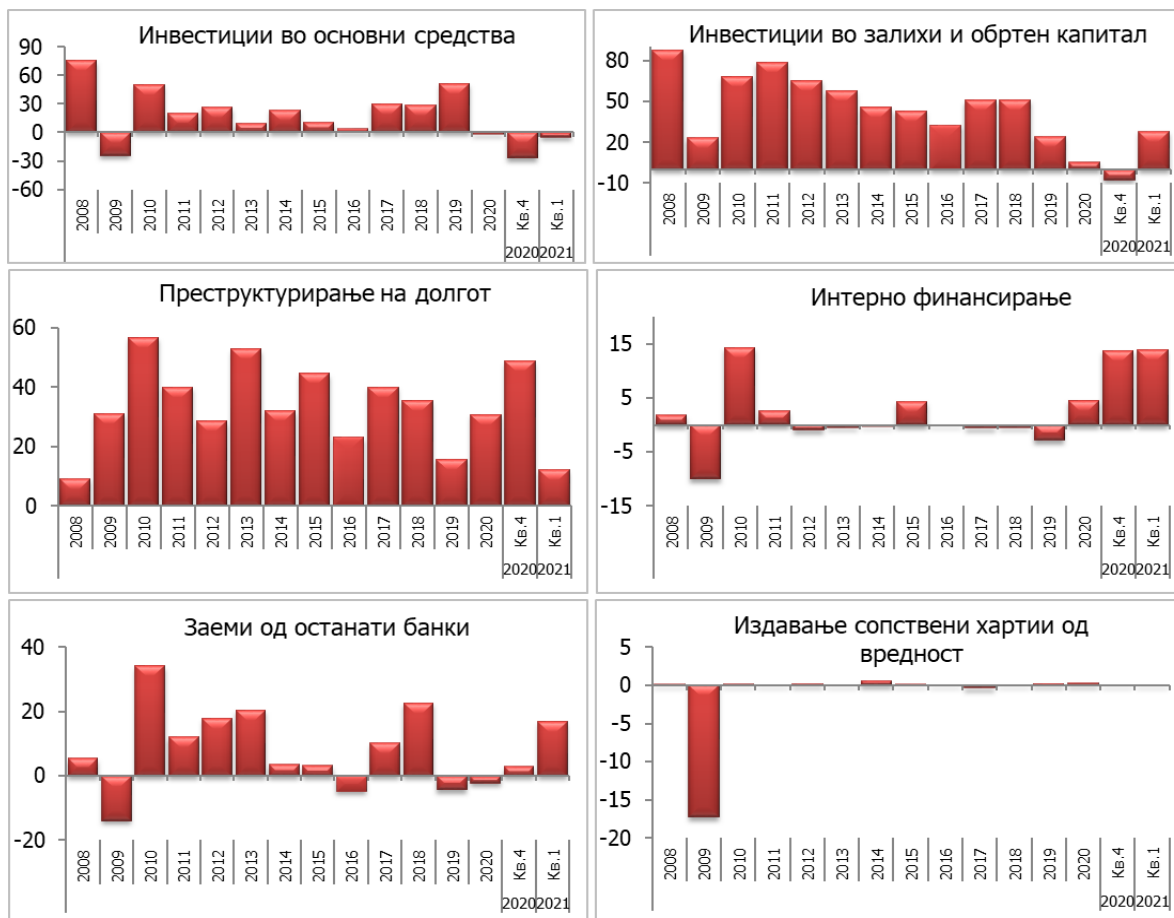
Анализирано од аспект на факторите коишто влијаат врз побарувачката на корпоративните кредити, во рамките на групата фактори „потреби од финансирање“, факторот „инвестиции во основни средства“ и понатаму придонесува кон нето-намалување на побарувачката на кредити, но послабо во споредба со претходниот квартал. Факторите инвестиции во залихи и обртен капитал, како и реструктурирање на долгот придонесуваат кон нето-зголемување на побарувачката, но посилено кај првиот фактор. Во рамките на факторите од групата „употреба на алтернативно финансирање“, факторите

„интерно финансирање“ и „заеми од останати банки“ и понатаму придонесуваат кон нето-зголемување на побарувачката на кредити.

Графикон 6

Фактори коишто предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на придонес на факторот за зголемување на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на придонес на факторот за намалување на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор.

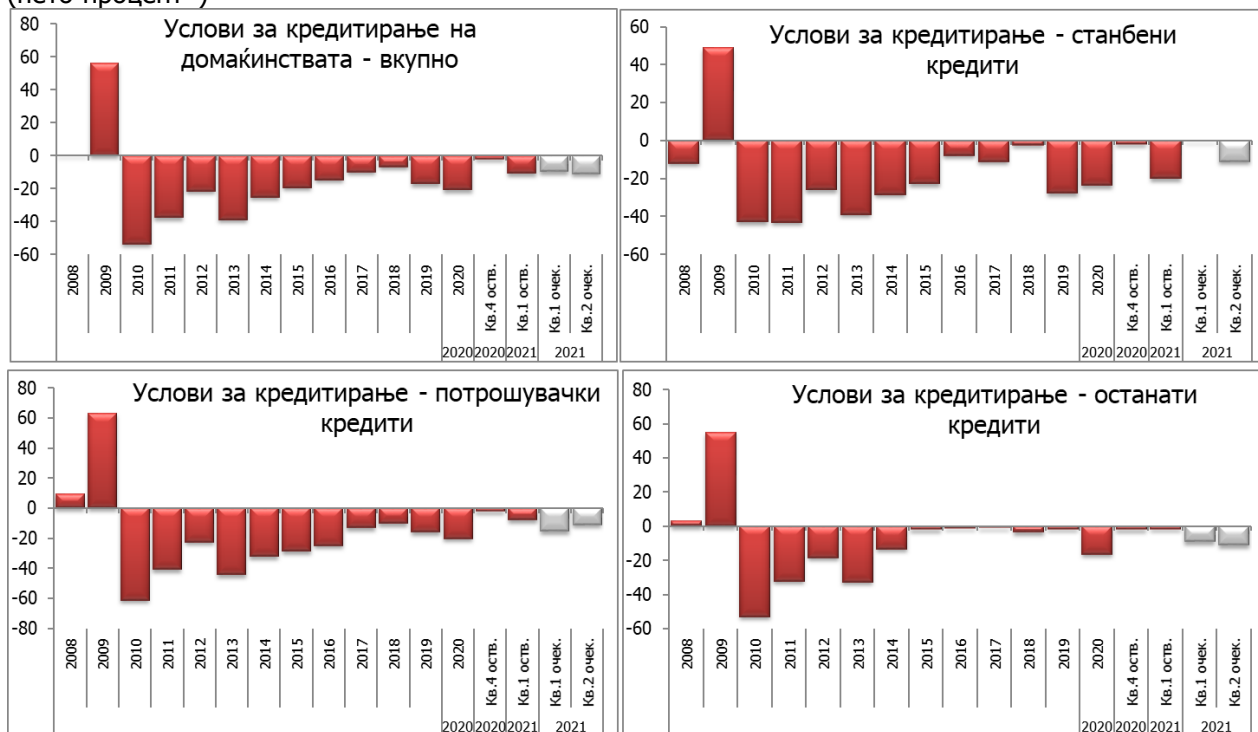
3. Кредити на домаќинствата

3.1 Услови за кредитирање

Во првиот квартал на 2021 година, банките укажуваат на натамошно нето-олеснување на вкупните кредитни услови кај кредитите на домаќинствата, коешто е поизразено во споредба со претходната анкета. Притоа, нето-олеснување на условите се забележува кај сите типови кредити на домаќинствата. Нето-олеснувањето на кредитните услови во првиот квартал е во рамките на очекувањата на банките дадени во претходната анкета. За вториот квартал од 2021 година, банките укажуваат на натамошно нето-олеснување на кредитните услови на вкупните кредити на домаќинствата, слично како и во претходната анкета.

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрувањето кредити на домаќинствата (нето-процент*)

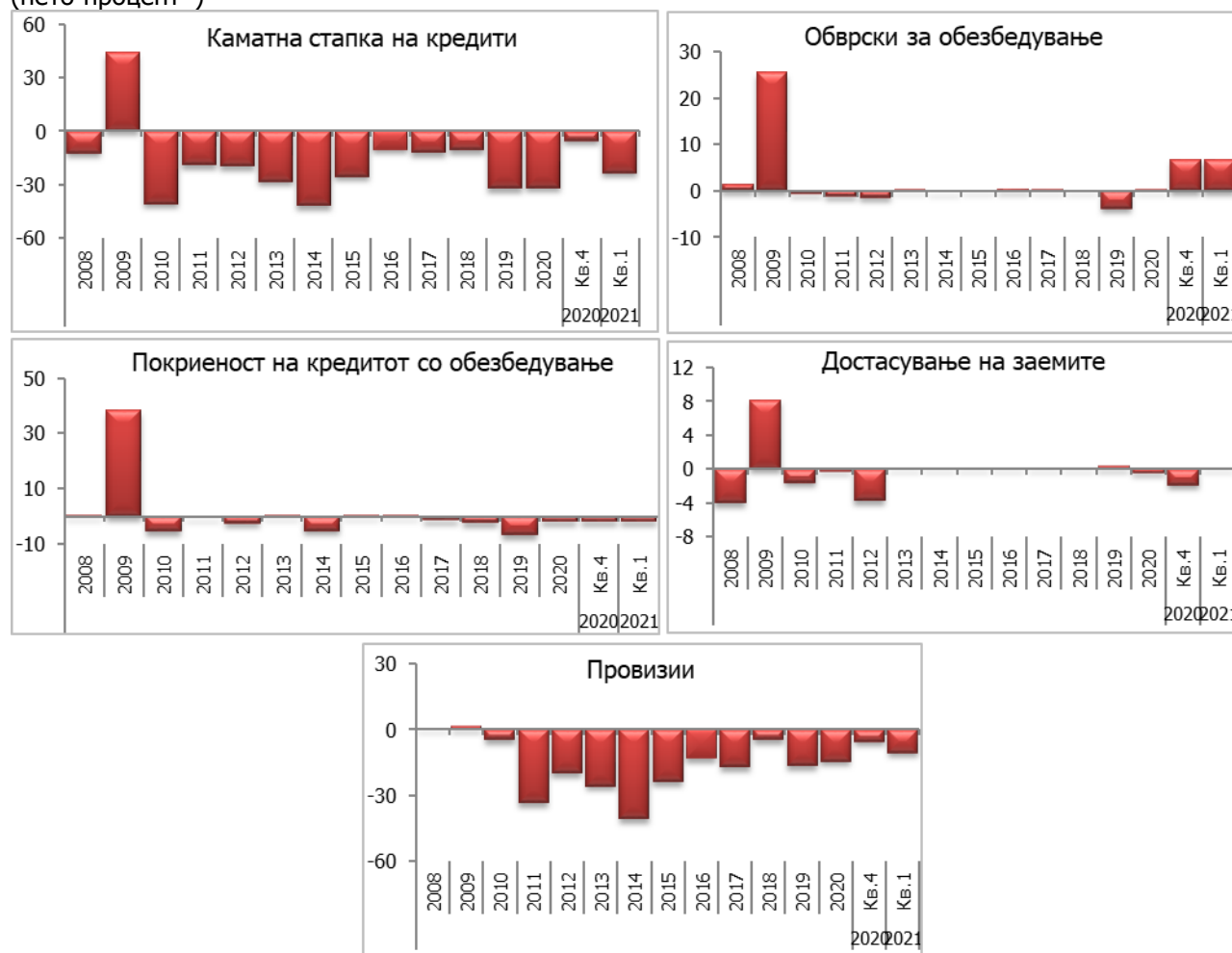

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување

на условите за кредитирање на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на домаќинствата.

Гледано од аспект на поединечните кредитни услови, каматната стапка кај станбените и потрошувачките кредити и понатаму забележува нето-олеснување, коешто е поизразено во однос на претходната анкета. Од аспект на останатите кредитни услови, провизиите (кај станбените кредити) и достасувањето на заемите (кај потрошувачките кредити) и понатаму забележуваат нето-олеснување, но посилно во однос на претходната анкета. Кај станбените кредити, обврските за обезбедување забележуваат нето-заострување, наспроти малото нето-олеснување кај потрошувачките кредити.

Графикон 8
Поединечни кредитни услови при одобрување станбени кредити
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за одобрување станбени кредити на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за одобрување станбени кредити на домаќинствата.

Графикон 9

Поединечни кредитни услови при одобрување потрошувачки кредити
(нето-процент*)

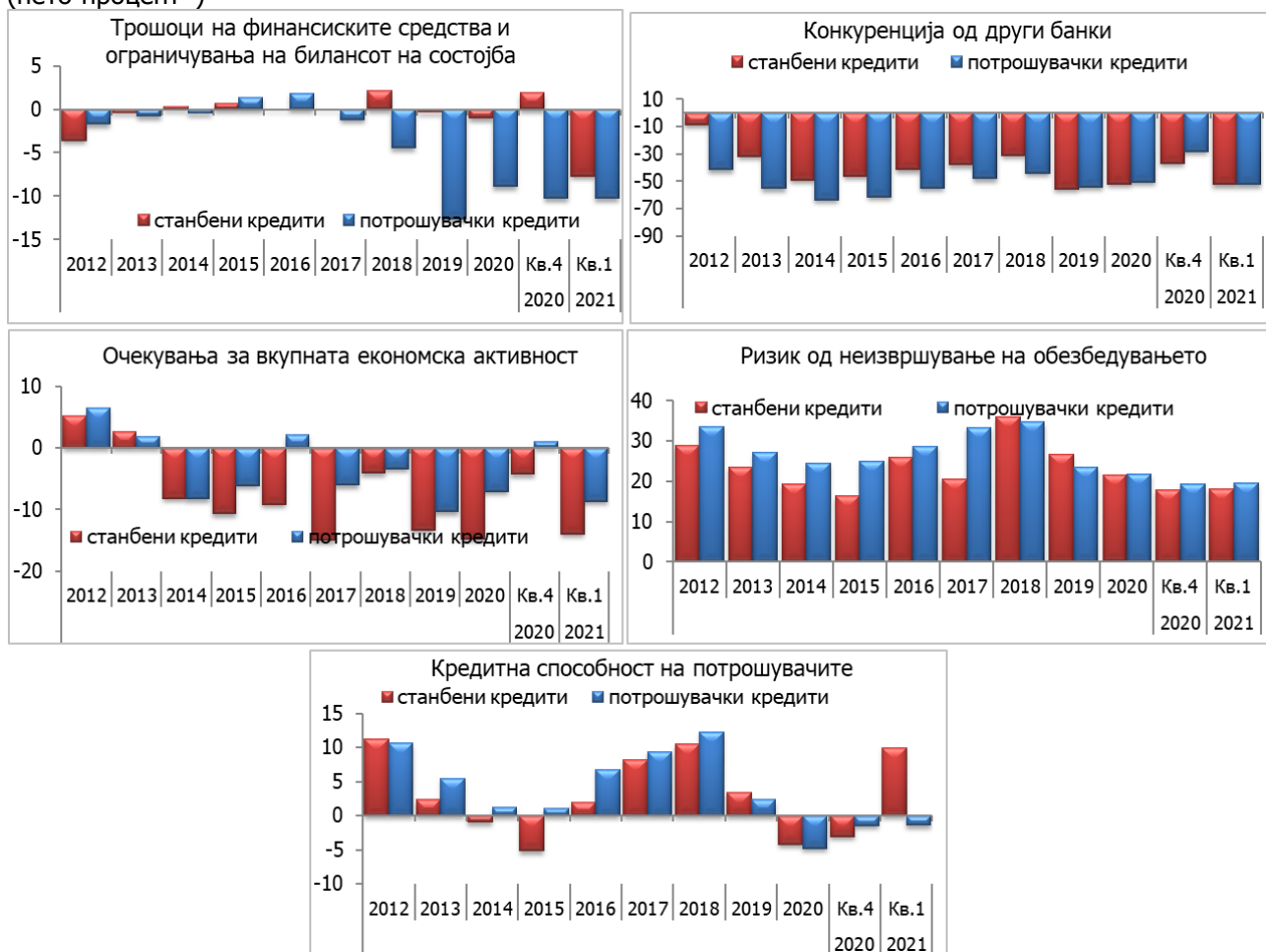

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за одобрување потрошувачки кредити на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за одобрување потрошувачки кредити на домаќинствата.

Во однос на факторите коишто предизвикуваат промена на условите за одобрување кредити на домаќинствата, конкуренцијата од другите банки и натаму е главниот фактор којшто придонесува за нето-олеснување на кредитните услови кај станбените и потрошувачките кредити. Трошоците на финансиските средства и ограничувањата на билансот на состојба и понатаму придонесуваат за нето-олеснување на условите за одобрување станбени и потрошувачки кредити. Од факторите од групата „согледување на ризикот“, промена се забележува кај кредитната способност на потрошувачите, којшто придонесува кон мало нето-заострување на условите кај станбените кредити на домаќинствата, за разлика од нето-олеснувањето во претходната анкета. Очекувањата за вкупната економска активност придонесуваат за нето-олеснување на кредитните услови кај двата типа кредити на домаќинствата, додека ризикот од неизвршување на обезбедувањето и понатаму придонесува кон нето-заострување на кредитните услови.

Графикон 10

Фактори коишто предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените и потрошувачките кредити (нето-процент*)

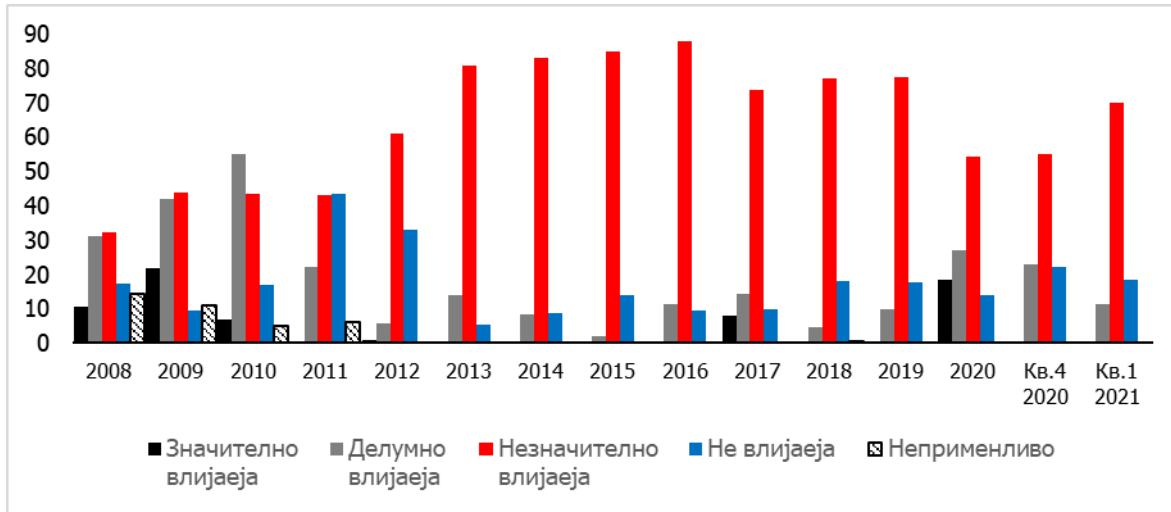

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање). Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на домаќинствата.

Од аспект на влијанието на промените на монетарната политика врз каматната политика на банките при одобрувањето кредити на домаќинствата, најголемиот дел од банките (околу 70%) укажале дека промените во монетарната политика влијаеле незначително врз нивната каматна политика. Помал процент на банки укажале дека промените во монетарната политика делумно влијаат врз каматната политика (околу 11%, наспроти 23% во претходната анкета), додека околу 18% од банките укажале дека промените во монетарната политика не влијаат врз нивната каматна политика (околу 22% во претходната анкета).

Графикон 11

Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на домаќинствата

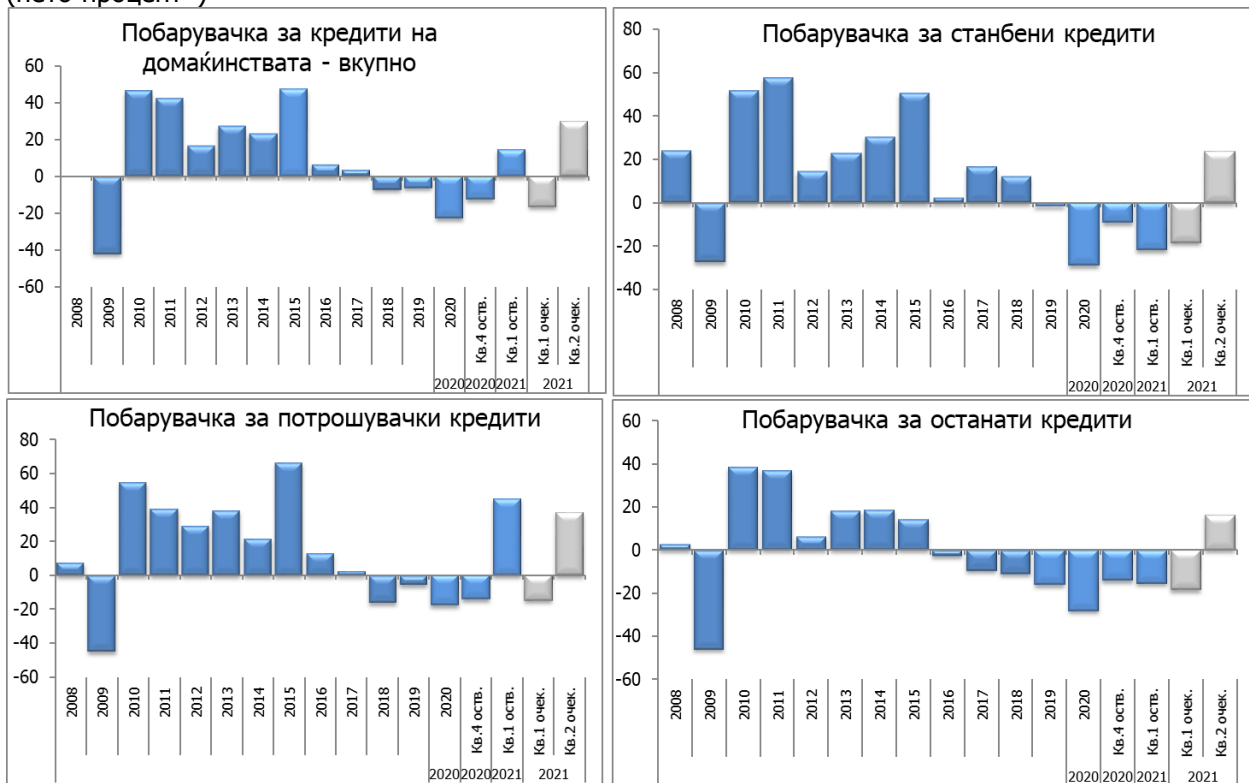

3.2 Побарувачка на кредити

Во првиот квартал на 2021 година, банките укажуваат на нето-зголемување на побарувачката на вкупните кредити на секторот „домаќинства“, за разлика од нето-намалувањето во претходната анкета. Околу 36% од банките укажуваат на зголемување на побарувачката, слично како и во претходната анкета, при намалување на процентот на банките коишто укажале на намалена кредитна побарувачка (од 51% на 20,9% од банките). Од аспект на поединечните типови кредити, побарувачката на станбените и останатите кредити забележа натамошно нето-намалување, но посилено кај станбените кредити во споредба со претходниот квартал. Кај потрошувачките кредити, банките забележуваат нето-зголемување на побарувачката, за разлика од нето-намалувањето во претходната анкета. Нето-зголемувањето на побарувачката на вкупните кредити во првиот квартал е спротивно од очекувањата на банките дадени во претходната анкета за нето-намалување. Во вториот квартал од 2021 година, банките очекуваат нето-зголемување на побарувачката на кредити од страна на домаќинствата.

Графикон 12

Промена на побарувачката на кредити од страна на домаќинствата
(нето-процент*)

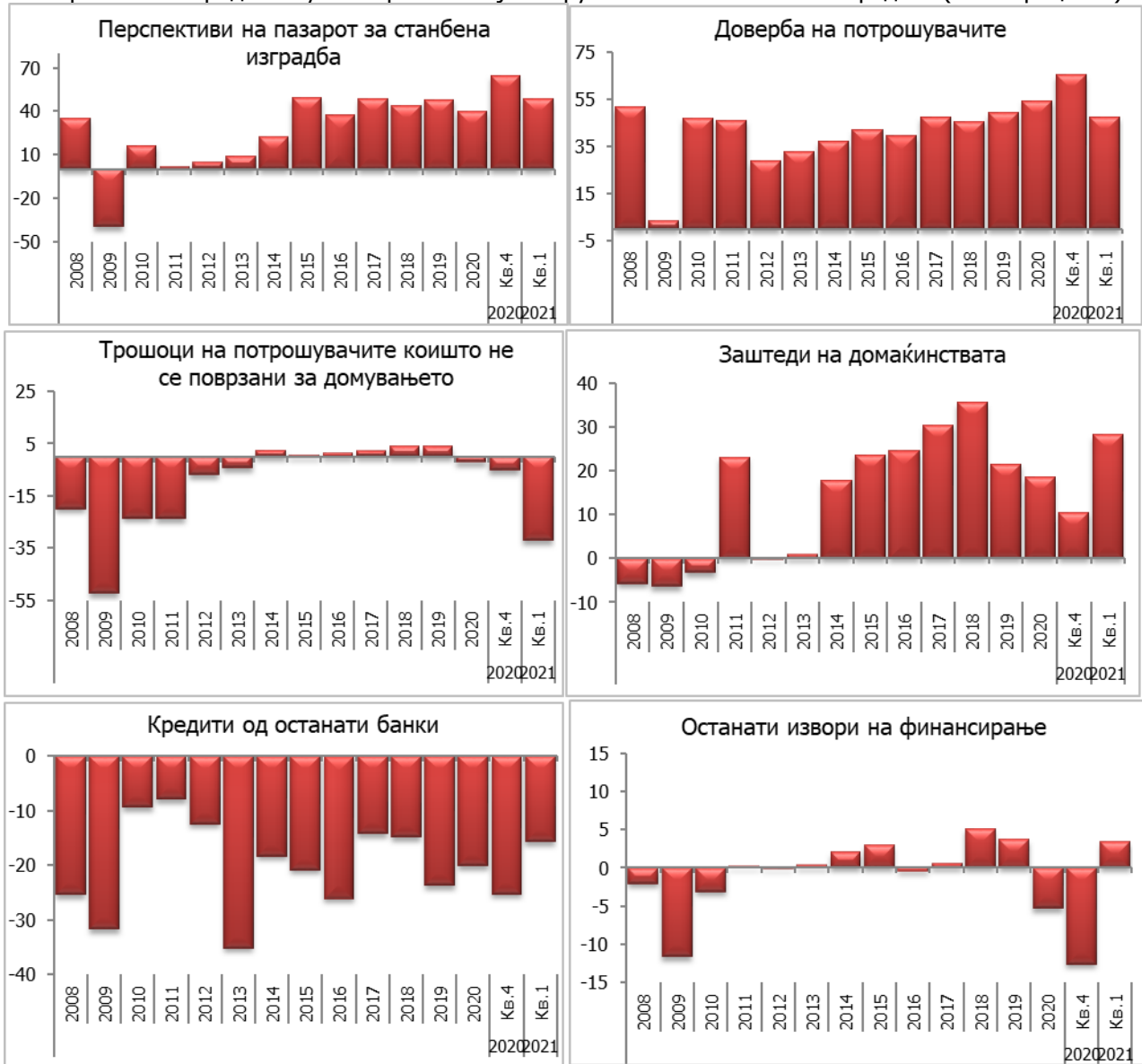

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката на кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката на кредити.

Што се однесува на факторите коишто делуваат врз побарувачката на станбените кредити, перспективите на пазарот за станбена изградба, довербата на потрошувачите и заштедите на домаќинства и понатаму придонесуваат кон нето-зголемување на кредитната побарувачка. Кредитите од останатите банки и трошоците на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето се фактори коишто придонесуваат за нето-намалување на побарувачката на станбени кредити, но посилно кај вториот фактор во однос на претходната анкета.

Графикон 13

Фактори коишто предизвикуваат промена кај побарувачката на станбените кредити (нето-процент*)

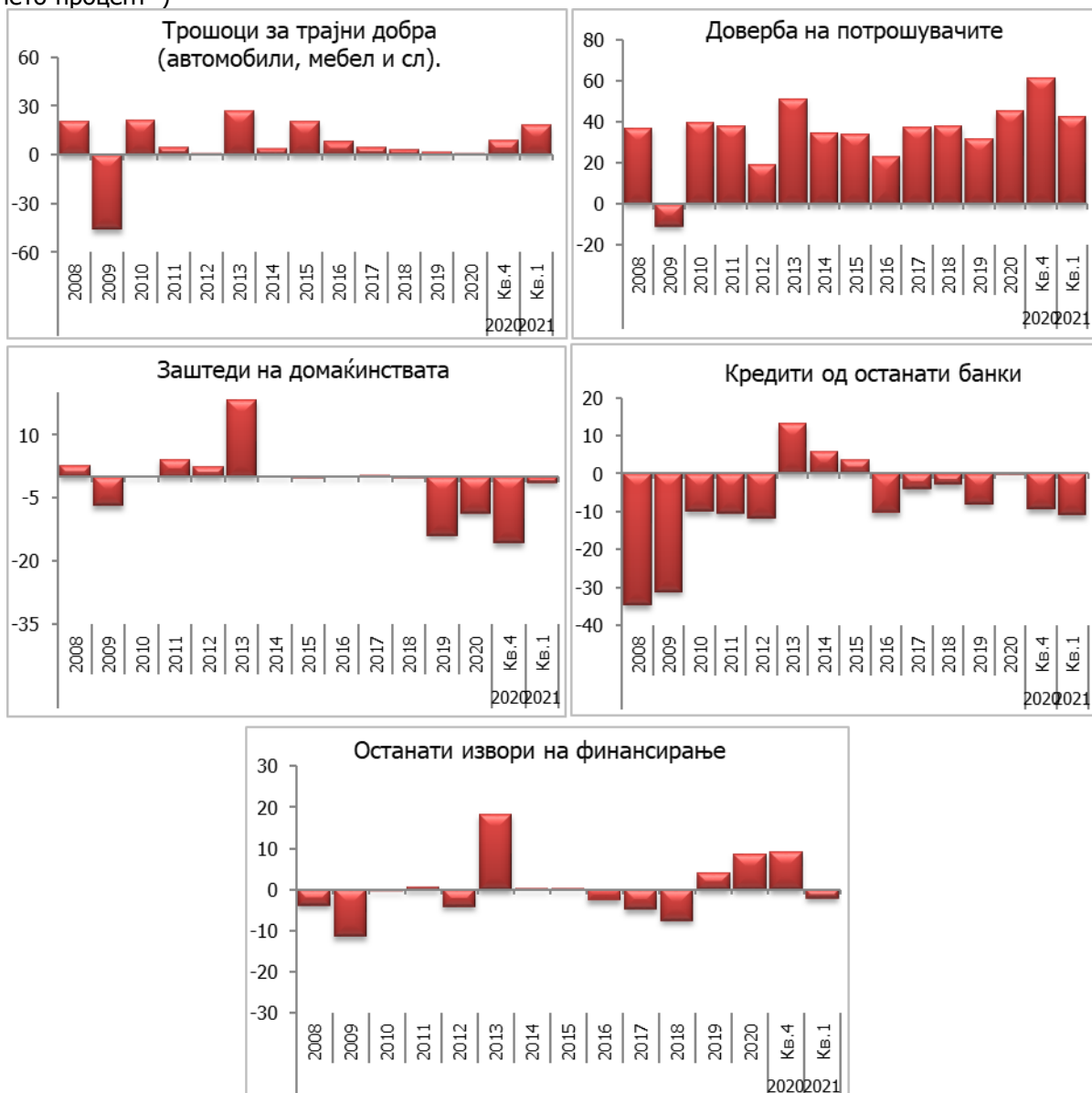
*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на придонес на факторот за зголемување на побарувачката на станбени кредити, додека негативниот нето-процент укажува на придонес на факторот за намалување на побарувачката на станбени кредити.

Од факторите коишто делуваат врз побарувачката на потрошувачките кредити, довербата на потрошувачите и понатаму е фактор којшто најмногу придонесува за нето-зголемување на побарувачката. Во иста насока делуваат и факторите „трошоци за трајни добра“ и „доверба на потрошувачите“. Од друга страна, кредитите од останати банки, заштедите на домаќинствата и останатите извори на финансирање придонесуваат за нето-намалување на побарувачката за потрошувачки кредити, посебно изразено кај првиот фактор.

Графикон 14

Фактори коишто предизвикуваат промена кај побарувачката на потрошувачките и останатите кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на придонес на факторот за зголемување на побарувачката на потрошувачки и останати кредити, додека негативниот нето-процент укажува на придонес на факторот за намалување на побарувачката на потрошувачки и останати кредити.

ПРИЛОГ 1²

4. Резултати од поединечните прашања

4.1 Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително се заострени										
Делумно се заострени	5,1	22,1	5,1	22,1	5,1	22,1		2,8	19,3	22,1
Во основа останаа непроменети	94,8	77,8	94,8	77,2	94,8	77,8	99,3	96,5	80,6	77,8
Делумно се олеснети				0,6			0,6	0,6		
Значително се олеснети										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	5,1	22,1	5,1	21,5	5,1	22,1	-0,6	2,2	19,3	22,1
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

² Временска серија од податоците на Анкетата за кредитната активност може да се најде на следнава врска: [Анкета за кредитната активност - временска серија](#)

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		2,0	59,0	20,8				
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		2,7	76,4	20,8			2,6	-18,1
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)		0,7	61,6	37,6			-16,2	-36,9
-Ликвидносната позиција на Вашата банка		0,7	75,6	20,8	2,8		-2,4	-22,9
Б) Притисок од конкуренција			35,6	36,8				
-Конкуренција од другите банки			36,3	62,5	1,1		-78,5	-63,6
-Конкуренција од небанкарски сектор			79,1	20,8			-14,4	-20,8
-Конкуренција од пазарното финансирање			62,3	37,6			-16,8	-37,6
В) Согледување за ризикот		48,8	33,0					
-Очекувања за вкупната економска активност		52,3	47,6				50,5	52,3
- Очекувања за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми		75,2	24,7				57,2	75,2
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	2,8	14,7	82,4				17,4	17,5
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „o“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
Познавање на клиентот преку деловен однос			21,4	32,5	46,0		77,4	78,5
Процент бонитет на клиентот			14,0	1,3	84,6		63,8	85,9
Лојалност кон банката			65,0	30,1	4,8		33,4	34,9
Капиталната моќ на клиентот			14,6	56,7	28,6		85,1	85,3
Приходите на клиентот			1,3	48,8	49,8		99	98,6
Квалитетот на инвестицискиот проект				45,2	54,7		99	99,9
Квалитетот на управувањето во претпријатието			34,8	21,2	43,9		64,2	65,1
Вредноста на хипотеката			49,4	45,8	4,7		49,4	50,5
Приходната/капиталната моќ на гарантите			64,3	31,6	4,0		35,0	35,6
Висината на учеството во финансирањето			51,2	45,8	2,9		70,7	48,7
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа се непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Каматна стапка на кредитите		19,3	65,5	15,1			-24,2	4,2
Б) Останати услови и рокови			95,3					
-Некаматни приходи	5,3	14,0	80,6				5,1	19,3
-Големина на заемот или на кредитната линија			98,8		1,1		-1,1	-1,1
-Барања за обезбедување		8,1	91,8				8,1	8,1
-Достасување на заемите		14,0	71,9	14,0			-13,8	0,0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

5. Каково влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрените кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	32,0	18,3	32,0	18,3	43,8	32,3	30,0	18,3	43,8	32,3
Незначително влијаеја	30,3	80,0	30,3	80,0	18,5	66,0	32,3	80,0	18,5	66,0
Не влијаеја	37,6	1,6	37,6	1,6	37,6	1,6	37,6	1,6	37,6	1,6
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-37,6	-1,6	-37,6	-1,6	-37,6	-1,6	-37,6	-1,6	-37,6	-1,6
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително е намалена										
Делумно е намалена	36,3	35,6	55,2	40,9	50,1	49,6	50,1	35,6	41,4	55,5
Во основа остана непроменета	46,2	63,6	27,3	58,3	47,2	49,6	32,4	63	55,9	30,2
Делумно е зголемена	17,4	0,7	17,4	0,7	2,6	0,7	17,4	1,3	2,6	14,2
Значително е зголемена										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-18,9	-34,9	-37,8	-40,2	-47,5	-48,9	-32,7	-34,3	-38,8	-41,3
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Потребности од финансирање			72,4	9,4				
- Инвестиции во основни средства		19,3	66,6	12,2	1,8		-27,0	-5,3
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			71,9	23,4	4,6		-7,7	28,0
-Преструктурирање на долгот			87,0	12,2		0,7	48,8	12,2
Б) Употреба на алтернативно финансирање			71,9	14,0		0,0		
-Интерно финансирање			85,2	14,0		0,7	13,8	14,0
-Заеми од останати банки			82,4	16,8		0,7	3,0	16,8
-Издавање сопствени хартии од вредност			89,8			10,1	0,0	0,0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат	5,1	5,3	5,1	5,3	5,1	5,3	5,1	5,3	5,1	5,3
Во основа ќе останат непроменети	80,4	94,6	80,4	94,6	80,4	94,6	80,4	94,6	80,4	94,6
Делумно ќе се олеснат	14,4		14,4		14,4		14,4		14,4	0,0
Значително ќе се олеснат										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-9,3	5,3	-9,3	5,3	-9,3	5,3	-9,3	5,3	-9,3	5,3
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали	50,5	14,8	50,5	14,8	36,3	14,8	36,3	14,8	50,5	14,8
Во основа ќе остане непроменета	33,0	34,3	41,7	28,4	47,8	62,3	61	32,6	33,6	34,3
Делумно ќе се зголеми	16,4	50,8	7,7	56,7	15,8	22,8	2,6	52,5	15,8	50,8
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-34,1	36,0	-42,8	41,9	-20,5	8,0	-33,7	37,7	-34,7	36,0
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

4.2 Кредити на домаќинствата

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на домаќинствата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително се заострени								
Делумно се заострени		6,4				12,1		
Во основа останаа непроменети	97,9	76,2	98,2	80	97,8	67,9	97,8	97,7
Делумно се олеснети	2,1	17,3	1,9	20	2,3	20	1,9	1,8
Значително се олеснети								
Неприменливо	0,1	0,1					0,4	0,5
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-2,1	-10,9	-1,9	-20,0	-2,3	-7,9	-1,9	-1,8
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот		1,8	88,2	9,5		0,5	1,9	-7,7
Б) Притисок од конкуренција			47,1	20,0	3,4			
-Конкуренција од други банки			47,1	47,1	5,3	0,5	-36,9	-52,4
В) Согледувања за ризикот			58,4	3,4				
-Очекувања за вкупната економска активност			85,5	14,0		0,5	-4,3	-14,0
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	0,5	21,0	75,1	3,4			17,8	18,1
-Кредитна способност на потрошувачите	0,5	9,5	90,0				-3,1	10,0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			30,1	21,0	8,7			

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на домаќинствата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
Познавање на клиентот преку деловен однос			33,1	50,3	16,6		64,2	66,9
Процент бонитет на клиентот			1,5	43,1	55,4		98,7	98,5
Лојалност кон банката			75,8	16,3	7,9		14,7	24,2
Капиталната моќ на клиентот		26,8	17,4	44,8	11,0		32,7	29,0
Приходите на клиентот			3,4	22,5	74,1		100	96,6
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			41,5	47,5	11,0		52,9	58,5
Вредност на хипотеката			26,5	34,6	38,9		95,2	73,5
Приходна/капитална моќ на гарантите		8,7	44,1	18,6	28,6		32,8	38,5
Висина на учеството во финансирањето			24,6	73,1	2,3		71,7	75,4
Останати фактори, Ве молиме наведете ги		1,5			1,8	35,5		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на домаќинствата) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	22,8	11,3	22,8	11,3	22,8	11,3	22,8	11,3	22,8	11,3
Незначително влијаеја	55,2	70,1	55,2	78,8	55,2	70,1	55,2	70,1	55,2	70,1
Не влијаеја	22,1	18,6	22,1	9,9	22,1	18,6	22,1	18,6	22,1	18,6
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-22,1	-18,6	-22,1	-9,9	-22,1	-18,6	-22,1	-18,6	-22,1	-18,6
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на домаќинствата, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа се непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Цена			76,6	23,4			-5,4	-23,4
Б) Останати услови			58,4					
-Обврски за обезбедување		8,7	89,4	1,9			6,8	6,8
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			98,1		1,9		-1,9	-1,9
-Достасување на заемите			100				-1,9	0,0
-Провизии			89,4	8,7	1,9		-5,4	-10,6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на домаќинствата (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете

го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање, користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		1,8	85,6	12,1		0,5	-10,3	-10,3
Б) Притисок од конкуренција			47,1	23,4				
-Конкуренција од другите банки			47,1	52,4		0,5	-28,2	-52,4
В) Согледувања за ризикот			61,8					
-Очекувања за вкупната економска активност			90,8	8,7		0,5	1,1	-8,7
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	0,5	21,0	76,6	1,9			19,4	19,6
- Кредитна способност на потрошувачите	0,5		97,6	1,9			-1,5	-1,4
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			30,1	21,0		8,7		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на домаќинствата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор, користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа се непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Каматна стапка на кредитите			76,1	23,4		0,5	-5,4	-23,4
Б) Останати услови			52,3	9,5				
-Обврски за обезбедување			97,6	1,9		0,5	-1,9	-1,9
-Достасување на заемите			88,1	9,5	1,9	0,5	-1,9	-11,4
-Некаматни приходи			88,9	10,6		0,5	-1,9	-10,6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			30,1			8,7		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на домаќинствата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачк и кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително е намалена								
Делумно е намалена	51,0	20,9	47,6	35,5	52,6	13,6	52,6	15,5
Во основа остана непроменета	10,6	43,5	14,0	50,9	9,0	27,6	9,0	84,5
Делумно е зголемена	34,9	35,5	27,0	13,6	38,5	58,8	38,5	
Значително е зголемена	3,6		11,5					
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-12,5	14,6	-9,1	-21,9	-14,1	45,2	-14,1	-15,5
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на станбени кредити од страна на домаќинствата во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
- НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв. 4 2020	Кв. 1 2021
А) Потребности за финансирање		26,8	19,5	15,5				
- Перспективи на пазарот за станбена изградба			51,4	48,6			64,8	48,6
- Доверба на потрошувачите			52,5	47,5			65,2	47,5
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		35,5	61,1	3,4			-5,2	-32,1
Б) Употреба на алтернативно финансирање			67,1	3,4				
- Заштеди на населението			71,7	28,3			10,6	28,3
- Кредити од останатите банки		21,0	73,2	5,3		0,5	-25,3	-15,7
- Останати извори на финансирање			96,1	3,4		0,5	-12,6	3,4
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			30,1	21,0		8,7		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на домаќинствата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2020	Кв.1 2021
А) Потребности за финансирање		4,9	42,2	23,4				
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		6,8	67,8	24,9	0,5		8,8	18,6
-Доверба на потрошувачите		1,9	53,2	44,4	0,5		61,7	43,0
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			61,8	0,0				
-Заштеди на населението		1,9	98	0,5			-15,7	-1,4
-Кредити од останати банки		11,4	88,1		0,5		-9,4	-10,9
-Останати извори на финансирање		11,4	79,4	8,7	0,5		9,1	-2,2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги		21,0	3,3	26,8		8,7		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување

20. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на домаќинствата во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат								
Во основа ќе останат непроменети	90,4	88,9	99,7	88,9	84,7	88,9	91,0	88,9
Делумно ќе се олеснат	9,7	10,5	0,4	9,2	15,4	11,1	9,1	11,1
Значително ќе се олеснат		0,6		1,9				
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-9,7	-11,1	-0,4	-11,1	-15,4	-11,1	-9,1	-11,1
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на домаќинствата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали	27,0		27,0		27,0		27,0	
Во основа ќе остане непроменета	62,6	70,1	64,5	76,1	61,0	62,7	64,5	83,7
Делумно ќе се зголеми	10,2	29,5	8,6	23,9	11,7	36,8	8,2	15,8
Значително ќе се зголеми	0,3	0,3			0,4	0,5	0,4	0,5
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-16,5	29,9	-18,4	23,9	-14,9	37,3	-18,4	16,3
Број на банки коишто одговориле	13	13	13	13	13	13	13	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		41,3	57,7	0,9			1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти			99,9				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити		99,9					1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	70,3	29,6					1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	71,3	19,2		9,4			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	35,0					50,9	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	6,0	18,5		73,4			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжит елен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање		1,8	98,1				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?		67,5	2,2	30,2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?		59,4	9,0	34,3			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	14,0	17,9	54,5	13,5			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	4,8	67,6	14,0	13,5			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?		99,0			0,9		1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

*Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.

Кредитирање на домаќинствата*							
Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?		100					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	41,8	52,1	6,1				1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	67,7	32,3					1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	88,6	11,4					1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4-останато
Минимален број на жиранти	25,4				0,0	68,5	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	10,0	54,3	45,2	21,0			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	43,1	76,1	1,8				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	14,4	71,0	24,1				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		56,9	3,9	39,2			1-управниот одбор, 2- кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	28,1	60,4	21,0	0,0			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	4,9	84,6	18,2		1,8		1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.